

DZIENNIK URZĘDOWY

KURATORJUM OKRĘGU SZKOLNEGO POMORSKIEGO

TORUŃ, DNIA 15. CZERWCA 1929.

TREŚĆ.

CZĘŚĆ URZĘDOWA.

	Str.
6. Egzamin praktyczny dla nauczycieli	5
7. Budżety szkół powszechnych	7
8. Wycieczki do Warszawy	7
9. Czasopismo »Oświata i Wychowanie«	9
10. Utworzenie Wydziału Szkolnictwa Zawodowego	10
11. Zniżki kolejowe dla młodzieży szkolnej	10
12. Ulgi kolejowe dla absolwentów szkół powszechnych	10
13. Podział ferij głównych	11
14. Rozliczenie się między nauczycielami przy zmianie posad	11
15. Wnioski w sprawie komasacji szkół	12
16. Świadectwa i druki szkolne	13
17. Sprzątanie sal szkolnych	13
18. Przysięga służbowa nauczycieli	14
19. Plan godzin szkolnych	14
20. Prowadzenie dochodzenia dyscyplinarnego	15
21. Legitymacje urzędnicze	17
22. Ocena pracy nauczycieli	18
23. Ruch służbowy	20
24. Konkursy	21
25. Komunikaty	21

CZĘŚĆ NIEURZĘDOWA.

26. Ogłoszenia	23
----------------------	----

CZĘŚĆ URZĘDOWA.

6.

OKÓLNIK

*Do Dyrekcji państwowych seminarjów nauczycielskich męskich
oraz do P. P. Inspektorów szkolnych*

w sprawie egzaminu praktycznego.

Na zasadzie zarządzenia Pana Ministra W. R. i O. P. z dnia 14 grudnia 1928 r., zawierającego przepisy o praktycznym egzaminie na nauczyciela publicznych szkół powszechnych (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. rok 1928, Nr. 1, poz. 3) ustanawiam następujące Komisje Egzaminacyjne:

1. Komisja Egzaminacyjna przy państw. seminarjum nauczycielskiem męskim w Toruniu,

2. Komisja Egzaminacyjna przy państw. seminarjum nauczycielskim męskim w Grudziądzu,
3. Komisja Egzaminacyjna przy państw. seminarjum nauczycielskim męskim w Lubawie,
4. Komisja Egzaminacyjna przy państw. seminarjum nauczycielskim męskim w Działdowie,
5. Komisja Egzaminacyjna przy państw. seminarjum nauczycielskim męskim w Tucholi,
6. Komisja Egzaminacyjna przy państw. seminarjum nauczycielskim męskim w Kościerzynie,
7. Komisja Egzaminacyjna przy państw. seminarjum nauczycielskim męskim w Wejherowie.

Rejon egzaminacyjny Komisji w Toruniu obejmuje powiaty: Toruń-miejski, Toruń-wiejski i wąbrzeski.

Rejon egzaminacyjny Komisji w Grudziądzu obejmuje powiaty: Grudziądz-miejski, Grudziądz-wiejski i chełmiński.

Rejon egzaminacyjny Komisji w Lubawie obejmuje powiat: lubawski.

Rejon egzaminacyjny Komisji w Działdowie obejmuje powiaty: działdowski i brodnicki.

Rejon egzaminacyjny Komisji w Tucholi obejmuje powiaty: tucholski, sępoleński i świecki.

Rejon egzaminacyjny Komisji w Kościerzynie obejmuje powiaty: kościerski, chojnicki, starogardzki i gniewski.

Rejon egzaminacyjny Komisji w Wejherowie obejmuje powiaty: morski, kartuski i tczewski.

Prezesem Komisji jest każdorazowy dyrektor względnie zastępca dyrektora danego seminarjum nauczycielskiego; podanie o dopuszczenie do praktycznego egzaminu należy odtąd wносить pod adresem:

Do Państwowej Komisji Egzaminacyjnej
na ręce Dyrekcji seminarjum nauczycielskiego w.....

Skład Komisji Egzaminacyjnych podam do wiadomości później osobnem zarządzeniem.

Wszelkie wyjaśnienia w sprawie zgłaszania się do egzaminów, przeprowadzenia egzaminów i t. d. są zawarte w zarządzeniu, na wstępie niniejszego okólnika wymienionem.

Przy tej sposobności wyrażam życzenie, aby egzamin praktyczny ile możności odbywał się według art. 1 punkt a zarządzenia Ministerstwa W. R. i O. P. t. j. we własnej szkole nauczyciela.

W sprawie opłat za praktyczne egzaminy nauczycielskie zwracam uwagę na okólnik Pana Ministra W. R. i O. P. z dnia 9 sty-

cznia b. r., Nr. II, 606/29 (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P., rok 1929, Nr. 2, poz. 17) przyczem zaznaczam, że konto P. K. O. Kasy Skarbowej w Toruniu jest »P. K. O. 38329 — Kasa Skarbowa, Toruń«.
Toruń, dnia 6. maja 1929 r. — L. dz. I — 10843/29.

Za Kuratora Okręgu Szkolnego (—) *W. Jankowski*,
Naczelnik Wydziału.

7.

OKÓLNIK

do P. P. Inspektorów szkolnych

w sprawie budżetów szkolnych.

Ze względu na to, że Wydziały Powiatowe mają obowiązek baczyć na to, aby każdy wydatek w budżecie gmin był uzasadniany, a to celem zorientowania się co do jego konieczności i celowości oraz ze względu że Wydziały Powiatowe zobowiązane są corocznie przedkładać sejmikom powiatowym i władzy nadzorczej sprawozdania administracyjne (vide art. 34 ustawy o tymczasowym uregulowaniu finansów komunalnych z dnia 11. 8. 1923 r.) (Dz. U. R. P. Nr. 94, poz. 747), zarządzam co następuje:

1. Poszczególne pozycje budżetów szkolnych powinny być szczegółowo uzasadnione co do preliminowanych wydatków szkolnych celem uniknięcia niepotrzebnej korespondencji i zwłoki w zatwierdzeniu budżetów gminnych;

2. Corocznie należy nadsyłać Wydziałom Powiatowym sprawozdania z wykonania budżetu szkolnego.

Toruń, dnia 11. maja 1929 r. — Nr. I. — 5381/29.

Za Kuratora Okręgu Szkolnego (—) *St. Świdorski*,
Naczelnik Wydziału.

8.

OKÓLNIK

do Dyrekcyj państwowych i prywatnych gimnazjów, seminarjów nauczycielskich, szkół zawodowych, Inspektorów szkolnych

w sprawie wycieczek nauczycielstwa i młodzieży do Warszawy.

Kuratorjum Okręgu Szkolnego Warszawskiego zawiadamia, że dla ułatwienia wycieczkom szkolnym, przybywającym do Warszawy, pobytu oraz zwiedzenia stolicy zawiązał się osobny Komitet, który wszedł w porozumienie z Polskim Biurem Turystycznym (Poltur) w Warszawie (ul. Nowy Świat 57, tel. 104-67. Dział wycieczek szkolnych). Organizatorzy wycieczek pragnący korzystać z usług biura winni zgłaszać przyjazd do Warszawy listem poleconym

pod powyższym adresem najpóźniej na 14 dni przed przyjazdem, przesyłając równocześnie po gr. 30 od osoby tytułem zadatku. Bez zadatku zgłoszenia nie będą uwzględniane. Wycieczka tylko w tym wypadku może przybyć do Warszawy, jeżeli otrzyma pisemne za-wiadomienie Poltura, że noclegi są zapewnione.

Kuratorjum Warszawskie podaje niżej dane, dotyczące szczegó-łów pobytu wycieczek szkolnych w Warszawie:

Pomieszczenia na noclegi.

Komitet rozporządza następującymi pomieszczeniami na noclegi dla uczestników wycieczek:

120 łóżek bez pościeli w lokalach szkół powszechnych w cenie zł 1,20 od osoby na dobę, licząc łącznie z przewodnikiem i kosz-tami administracyjnymi;

40 łóżek z pościelą w gimnazjum pod wezwaniem św. Woj-ciecha przy ul. Hortenzji Nr. 2 w cenie pierwsza doba zł 3, następne zł 2 od osoby, licząc łącznie z przewodnikiem i kosztami admini-stracyjnymi;

120 łóżek z pościelą i ręcznikami w cenie 5 zł na dobę od osoby w bursach przy Instytucjach społecznych, także łącznie z prze-wodnikiem i kosztami administracyjnymi;

Na wypadek znacniejszego napływu wycieczek Komitet prze-widuje użycie na noclegi burs przy Państwowym Instytucie Głuchoniemych i Ociemniałych — 60 łóżek z pościelą w cenie 3 zł od osoby na dobę, łącznie z przewodnikiem i kosztami administracyj-nemi. Obowiązkiem przewodnika jest stałe towarzyszenie wycieczce.

Wyżywienie.

Jako punkty, gdzie uczestnicy wycieczek będą mogli stołować się, Komitet uznaje za odpowiednie: Szkołę Kucharek przy ul. Kredytowej Nr. 14 i restaurację Hotelu Polskiego przy ul. Długiej Nr. 29.

Koszt wyżywienia wynosić będzie:

śniadanie	— 0,60 zł.
obiad	— 1,50 »
kolacja	— 1,50 »

Ceny powyższe uledz mogą zmianie w zależności od wymagań sto-lujących się.

Poltura przyjmować będzie zgłoszenia wycieczek, przeprowadzać z nimi potrzebną korespondencję, przyjmować wycieczki na dworcu, zajmować się ulokowaniem uczestników wycieczek na noclegi w wy-znaczonych na ten cel w porozumieniu z Komitetem pomieszcze-niach, wskazywać stołownie, dostarczać na żądanie potrzebnych

przewodników i czynić potrzebne ułatwienia w czasie pobytu wycieczki w Warszawie i przy jej wyjeździe z Warszawy.

Organizowanie masowych wycieczek szkolnych, dochodzących do liczby 500—700 uczestników jednej wycieczki uznać należy (jeżeli chodzi o przyjazd do Warszawy) za niewskazane, albowiem takiej liczbie uczestników wycieczki Komitet nie będzie w możności zabezpieczyć należytych pomieszczeń.

Organizatorzy wycieczek przy ich zgłaszaniu winni podać liczbę uczestników, rodzaj pomieszczeń (według jakiej ceny) oraz czas pobytu w Warszawie.

Toruń, dnia 23 maja 1929 r. — Nr. I. K. N. — 12154/29.

Za Kuratora Okręgu Szkolnego (—) *St. Świdorski*,
Naczelnik Wydziału.

9.

OKÓLNIK

*do Dyrekcji państwowych gimnazjów i seminarjów nauczycielskich
w sprawie czasopisma „Oświata i Wychowanie“.*

Podaję do wiadomości, iż w miejsce »Szkoły Powszechnej« i »Bibliografji pedagogicznej« Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego rozpoczęło od 1 stycznia 1929 r. wydawanie nowego czasopisma p. n. »Oświata i Wychowanie«, którego numer pierwszy ukazał się w początkach marca, zaś numer trzeci wyjdzie w dniach najbliższych.

Pismo to pragnie być nie tylko źródłem ścisłych i autentycznych informacji o ruchu pedagogicznym i szkolnym u nas i zagranicą, lecz przede wszystkim terenem jak najszerzej wymiany myśli ze strony osób, pracujących bezpośrednio w dziele rozpowszechniania oświaty w Polsce, i przez to przyczyniać się do pogłębienia ogólnej kultury wychowawczej w społeczeństwie.

Szczególnie potrzebne powinno się okazać pismo nauczycielstwu wszystkich rodzajów i typów szkół, które otrzymuje tu z jednej strony pobudki do doskonalenia swej pracy pedagogicznej, z drugiej zaś strony — miejsce do wypowiedzania, uzasadniania i rozpowszechniania własnych idei wychowawczych.

Z tych względów zechcą Dyrekcje zaprenumerować »Oświata i Wychowanie« oraz zachęcić nauczycielstwo do czytania tego czasopisma.

Toruń, dnia 23 maja 1929 r. — Nr. 0. — 12248/29.

Za Kuratora Okręgu Szkolnego — *St. Świdorski*,
Naczelnik Wydziału.

10

OKÓLNIK

do Dyrekcyj (Kierownictw) państwowych i prywatnych szkół i kursów zawodowych, oraz doksztatcających szkół zawodowych
w sprawie utworzenia Wydziału III. — Szkolnictwa Zawodowego.

Podaję do wiadomości, iż Pan Minister W. R. i O. P. dekretem z dnia 30 kwietnia rb. Nr. I. Prez. 2843/29 utworzył z dniem 1 maja rb. w Kuratorjum Okręgu Szkolnego Pomorskiego Wydział Szkolnictwa Zawodowego.

Toruń, dnia 23 maja 1929 r. — Nr. III. — 11007/29.

Za Kuratora Okręgu Szkolnego (—) *St. Świdorski*,
Naczelnik Wydziału.

11.

OKÓLNIK

do Dyrekcyj i Kierownictw zakładów szkolnych, których uczniowie korzystają z ulg kolejowych
w sprawie zniżek kolejowych dla młodzieży szkolnej w czasie świąt prawosławnych i żydowskich.

Ministerstwo W. R. i O. P. pismem z dnia 10 maja 1920 r. Nr. II — 12147/29 wyjaśniło, iż w czasie feryj świątecznych wyznań prawosławnego i mojżeszowego Dykrecje szkół mogą wydawać młodzieży zaświadczenia uprawniające do uzyskania zniżek kolejowych, o ile młodzież ta nie korzystała ze zniżek w czasie analogicznych świąt wyznania rzymsko-katolickiego.

Toruń, dnia 23 maja 1929 r. — Nr. 0. — 11837/29.

Za Kuratora Okręgu Szkolnego (—) *St. Świdorski*,
Naczelnik Wydziału.

12.

OKÓLNIK

do Dyrekcyj szkół średnich ogólnokształcących, seminarjów naukowych, Inspektoratów szkolnych i Kierownictw szkół powszechnych i wydziałowych
w sprawie ulg kolejowych dla absolwentów szkół powszechnych.

Na zasadzie pisma Ministerstwa W. R. i O. P. z dnia 6. maja 1929 r. Nr. II — 9436/29 oznajmiam, że z ulg kolejowych, o których mówi okólnik Ministerstwa W. R. i O. P. z dnia 2. czerwca 1923 r. Nr. 3573/II (Dz. Urz. Min. Nr. 10/III z roku 1923 poz. 87),

korzystają również absolwenci szkół powszechnych w tych wypadkach, gdy przejazd koleją do miejsca stałego zamieszkania, czy też na wypoczynek letni następuje w związku z ukończeniem zakładu, a więc bezpośrednio po otrzymaniu świadectwa.

Toruń, dnia 27 maja 1929 r. — (L. 11533/29).

Za Kuratora Okręgu Szkolnego (—) *B. Biedowicz*,
Wizytator szkół.

13.

OKÓLNIK

do Panów Inspektorów szkolnych, kierowników szkół powszechnych i wydziałowych oraz nauczycieli samoistnych.

w sprawie podziału feryj głównych w szkołach powszechnych na letnie i jesienne.

Na podstawie rozporządzenia Ministerstwa W. R. i O. P. z dnia 23 maja 1929 r. Nr. II — 13758/29 zawiadamiam, że tegoroczne ferje główne w szkołach powszechnych w gminach wiejskich będą trwały od 22 lipca do 31 sierpnia włącznie (6 tygodni); resztę feryj (3 tygodnie) dla tych szkół wyznaczę później zależnie od prac jesiennych w polu.

Wszystkie szkoły powszechne i wydziałowe w gminach miejskich będą miały ferje główne w czasie od 1 lipca do 31 sierpnia b. r.

Toruń, dnia 29 maja 1929 r. — Nr. I — 12623/29.

Za Kuratora Okręgu Szkolnego (—) *Ks. M. Strogulski*.
Naczelnik Wydziału.

14.

OKÓLNIK

do Panów Inspektorów szkolnych

w sprawie rozliczenia się między nauczycielami przy zmianie posad nauczycielskich.

Sprawa rozliczenia się nauczyciela ustępującego z nauczycielem nowym odnośnie do gruntu uregulowana jest instrukcją regencji poznańskiej z dnia 28 września 1852 r. Instrukcja ta, jak wynika z faktu ogłoszenia jej w dzienniku ministerstwa spraw wewnętrznych (1853 r., stonnica 42), miała moc obowiązującą dla całego byłego zaboru pruskiego i, jako niesprzeczna z obowiązującym od 1900 r. kodeksem cywilnym, w myśl którego nowy użytkownik otrzymuje jako maximum całoroczne zbiory z obowiązkiem odpowiedniego odszkodowania dawnego użytkownika, obowiązuje do tychczas.

W myśl wymienionej wyżej instrukcji plony dzieli się między nowego a dawnego nauczyciela w stosunku do czasokresu ich uprawnień do gruntu, przyczem rok gospodarczy liczy się od 1 lipca do 30 czerwca.

Jeżeli zatem nowy nauczyciel mianowany, czy też przeniesiony został z dniem 1 kwietnia, to otrzymuje on część plonów, przypadającą na czasokres od 1 kwietnia do 30 czerwca, czyli $\frac{1}{4}$ całorocznych plonów. Okoliczność, że dawny użytkownik gruntu nie otrzymał nic od swego poprzednika, nie zwalnia go od zobowiązań względem jego następcy.

W razie niedojścia do porozumienia, strona, która uważa się pokrzywdzoną, może dochodzić swej pretensji w drodze sądowej.

Toruń, dnia 31 maja 1929. — Nr. 1 — 13184/29.

Za Kuratora Okręgu Szkolnego (—) *Ks. M. Strogulski*,
Naczelnik Wydziału.

15.

OKÓLNIK

do Panów Inspektorów Szkolnych

w sprawie wniosków o komasację publicznych szkół powszechnych.

Ponieważ wnioski Panów Inspektorów w sprawie komasacji względnie likwidacji publicznych szkół powszechnych, wpływające do Kuratorjum, nie są przez Inspektoraty jednolicie opracowane i wymagają przeważnie uzupełnień, zarządzam co następuje:

Zgodnie z art. 2 ustawy z dnia 17 lutego 1922 r. o zakładaniu i utrzymywaniu publicznych szkół powszechnych (Dz. U. R. P. Nr. 18, poz. 143), zmienionej ustawą z dnia 25 listopada 1925 (Dz. U. R. P. Nr. 126, poz. 898), każdą zmianę sieci szkolnej należy najpierw omówić na prawomocnych posiedzeniach wszystkich zainteresowanych organów samorządu szkolnego na obszarze gminy (Rad szkolnych miejscowych). Protokoły tych posiedzeń, zaopatrzone wnioskiem p. Inspektora szkolnego, rozpatruje Rada Szkolna Powiatowa w komplecie, uprawnionym do powzięcia uchwał i wydaje opinie co do projektowanej zmiany sieci szkolnej.

Protokoły posiedzeń rad szkolnych miejscowych i uchwałę rady szkolnej powiatowej (rad szkolnych powiatowych) przedkłada Inspektorat Kuratorjum z własnym umotywowanym wnioskiem.

Do wniosku (oddzielnego dla każdej szkoły) należy nadto dołączyć:

I. przekalkowaną z mapy sztabowej z podziałką 1:100 000 mapkę obwodów szkół, objętych projektowaną komasacją i szkół

znajdujących się w promieniu 4 klm. od projektowanego punktu szkolnego, przyczem kolorowym ołówkiem wzgl. atramentem należy 1) krzyżykiem uwidocznic, gdzie są budynki szkolne, 2) określić dokładnie obwody szkolne poszczególnych szkół, 3) obwieść miejsca poszczególnych grup osiedli, z których uczęszczają dzieci do tych szkół, z oznaczeniem liczby dzieci w tych grupach osiedli względnie osiedli odosobnionych, — II. osobne objaśnienie do mapki, w którym należy omówić rodzaj dróg i ewentualne trudności komunikacyjne oraz podać w tem objaśnieniu, ile dzieci w przeprowadzeniu komasacji miałyby do szkoły do 3 klm.; o ile dla niektórych dzieci droga wynosić będzie ponad 3 klm., należy zaznaczyć, z których osiedli są te dzieci i jak daleką drogę (dokładnie podać) dzieci te będą musiały przebywać — do szkoły. W razie sporu co do odległości należy zwrócić się do Powiatowego Urzędu Drogowego o podanie dokładnych odległości. — III. osobny spis, wykazujący liczbę dzieci w poszczególnych oddziałach odnośnych szkół.

Toruń, dnia 31 maja 1929 r. — Nr. I. — 13185/29.

Za Kuratora Okręgu Szkolnego (—) *Ks. M. Strogulski*,
Naczelnik Wydziału.

16.

OKÓLNIK

do Dyrekcji państwowych i prywatnych szkół średnich
w sprawie świadectw i druków szkolnych.

Kuratorjum poleca Dyrekcjom, by zaopatrzyły się w świadectwa i druki szkolne, ustalone przez Ministerstwo W. R. i O. P. w Dzienniku Urzędowym Nr. 5, rok 1929, poz. 66. Od początku przyszłego roku szkolnego należy używać wyłącznie tylko ustalone wzory.

Toruń, dnia 3 czerwca 1929 r. — Nr. II. — 13275/29.

Za Kuratora Okręgu Szkolnego (—) *St. Świdorski*,
Naczelnik Wydziału.

17.

OKÓLNIK

do Dyrekcji Szkół średnich ogólnokształcących, zawodowych, seminarjów nauczycielskich i Inspektoratów szkolnych
w sprawie sprzątnięcia sal szkolnych.

Podaję do wiadomości, że w myśl rozporządzenia Ministerstwa W. R. i O. P. z dnia 19 lutego 1929 r., Nr. I. W. F. 1180/29 w pracowniach slajdowych, uczniowie, którzy pracują kolejno grupami, winni przed opuszczeniem sali doprowadzić ją do porządku.

Gruntownego zamykania po lekcjach dokonają woźni.

Toruń, dnia 14 marca 1929 r. — Nr. 0. — 5183/29.

Kurator Okręgu Szkolnego (—) *J. Szwemin.*

18.

OKÓLNIK

do Dyrekcji Szkół średnich ogólnokształcących, seminarjów nauczycielskich, szkół zawodowych i Inspektoratów szkolnych.
w sprawie przysięgi służbowej nauczycieli.

Podaję do wiadomości, że w myśl rozporządzenia Ministerstwa W. R. i O. P. z dnia 27. lutego b. r. Nr. II — 4384/29, o ile nauczyciel już przed wejściem w życie ustawy o stosunkach służbowych nauczycieli z dnia 1. lipca 1926 r. w brzmieniu rozp. z dnia 3 lutego 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 47 poz. 462) złożył przepisaną wówczas w Państwie Polskiem przysięgę służbową, można zanotować ówczesną datę w dekrecie ustalenia (załącznik Nr. 2 do Instrukcji z dnia 24 marca 1928 r. Dz. Urz. Nr. 5 poz. 90 str. 204) i przysięgi, przepisanej artykułem 14 przytoczonej ustawy według roty, ustalonej rozporządzeniem z dnia 22. grudnia 1926 r. (Dz. U. Rz. P. Nr. 131 poz. 787), nie odbierać.

Na dekrecie ustalenia należy w takim wypadku pod datą złożenia przysięgi służbowej zrobić dopisek: »Przysięgę powyższą zaliczono jako przysięgę na zasadzie art. 14 wyżej przytoczonej ustawy«.

Toruń, dnia 22. marca 1929 r. — Nr. 0 — 6869/29.

Za Kuratora Okręgu Szkolnego (—) *W. Jankowski.*

Naczelnik Wydziału.

19.

OKÓLNIK

do Panów Inspektorów Szkolnych

w sprawie planu godzin szkolnych dla siedmioklasowych publicznych szkół powszechnych.

Nawiązując do zarządzenia Ministerstwa W. R. i O. P. z dnia 2 stycznia 1929 r. Nr. II — 235/29 (Dz. Urz. Nr. 1 z r. 1929 poz. 1), okólnika Kuratorjum z dnia 11 marca 1929 r. L. dz. I — 5599/29 zarządzam na zasadzie rozporządzenia Ministerstwa z dnia 21 marca 1929 r. Nr. II — 3098/29 w odniesieniu do siedmioklasowych publicznych szkół powszechnych, co następuje:

W klasach I, II, III i IV tych szkół siedmioklasowych należy wprowadzić po 4-ry godziny nauki religii tygodniowo, nie zmniejszając liczby godzin innych przedmiotów, tak, że w klasach:

I-szych	ogólna	liczba	godzin	wynosić	będzie	20,
II-gich	»	»	»	»	»	24,
III-cich	»	»	»	»	»	30,
IV-tych	»	»	»	»	»	30.

Aby uniknąć przekroczenia 30 godzin tygodniowych w oddziale IV-tym, należy w planie godzin z robót ręcznych w tym oddziale skreślić 1 godzinę, a więc zamiast 4 przeznaczyć na ten przedmiot 3 godziny.

W klasach V, VI i VII-ych szkół siedmioklasowych pozostaje bez zmiany rozkład godzin szkolnych, podany w Dz. Urz. Ministerstwa Nr. 1 z r. 1929 poz. 1.

Zarządzenie powyższe należy wprowadzić w życie niezwłocznie
Toruń, dnia 8. kwietnia 1929 r. — Nr. I — 8142/29.

Kurator Okręgu Szkolnego (—) J. Szwemin.

20.

WSKAZÓWKI

dla prowadzących dochodzenia dyscyplinarne na podstawie pragmatyki nauczycielskiej.

Celem dochodzenia dyscyplinarnego jest: 1. wszechstronne oświetlenie sprawy i 2. utrwalenie dla komisji dyscyplinarnej dowodów.

Zgodnie z powyższem prowadzący dochodzenie dyscyplinarne powinien zupełnie obiektywnie zbierać wszelkie dane przemawiające tak na korzyść, jak i na niekorzyść nauczyciela.

Prowadzący dochodzenie dyscyplinarne nie powinien zadawać się temi tylko danemi, które mu dostarcza dochodzenie wstępne, lecz musi wykazać własną inicjatywę w wykryciu prawdy; w szczególności winien on przesłuchać tak osoby, które były już przesłuchane przy dochodzeniu wstępnem, jak i osoby, które, aczkolwiek przy dochodzeniu wstępnem nie były przesłuchane, jednak mogą wiedzieć o faktach mających znaczenie dla sprawy. Prowadzący dochodzenie dyscyplinarne powinien z reguły przesłuchać również i osobę, która prowadziła dochodzenie wstępne.

Przystępując do prowadzenia dochodzenia dyscyplinarnego, prowadzący to dochodzenie powinien mieć plan czynności ułożony tak, ażeby dochodzenie mogło być przeprowadzone jaknajpełniej i jaknajrychlej przy ścisłem przestrzeganiu art. 102 i 103 pragmatyki nauczycielskiej oraz punkt 76—80 instrukcji z dnia 24. III. 1928 r. (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr. 5 pcz. 90).

O sposobie przesłuchiwania świadków i spisywania protokołów zawiera szczegółowe postanowienia p. 79 wymienionej instrukcji.

Protokół przesłuchania świadka dzieli się na dwie części: a) formalną i b) materalną.

W pierwszej z tych części umieszcza się dane o miejscowości, dacie i osobach obecnych przy dochodzeniu oraz wzmiankę o tem, że świadka upomniono o obowiązku zeznawania zupełnej prawdy, niezamilczania i złożenia zeznań tak, ażeby w razie potrzeby mógł je stwierdzić pod przysięgą, a ponadto, jeżeli świadek może w myśl postanowień postępowania karnego odmówić złożenia zeznań, wzmiankę o tem, że świadka pouczone o przysługującym mu prawie odmówienia zeznań.

Zgoda osoby, której prawo to przysługuje, na złożenie zeznań nie wiąże jej w ciągu przesłuchania, gdyż może ona odmówić dania odpowiedzi na poszczególne pytania.

Wedle nowego kodeksu postępowania karnego (Dz. Ust. Rz. P. ex 1928 Nr. 33 poz. 313), który wchodzi w życie z dn. 1. lipca 1929 r. na całym obszarze Rzeczypospolitej Polskiej, mogą odmówić złożenia zeznań:

- a) małżonka oskarżonego;
- b) krewny i powinowaty oskarżonego w linii prostej;
- c) krewny oskarżonego w linii bocznej aż do stopnia między dziećmi rodzeństwa;
- d) brat i siostra małżonka oskarżonego;
- e) osoba związana z oskarżonym z tytułu przysposobienia.

Analogiczne postanowienia zawiera ustawa o postępowaniu karnem, obowiązująca w b. dzielnicy pruskiej (moc tej ustawy wygasa z dn. 30. VI. 1929 r.) Ustawa ta zwalnia od obowiązku złożenia zeznać również i narzeczonego.

Część drugą protokołu stanowią zeznania świadka, do których należą również i dane o jego imieniu, nazwisku i in. tak zwanych generaljach, wyszczególnionych w p. 79 powołanej wyżej instrukcji. Względy praktyczne przemawiają za tem, ażeby margines protokołu obok zeznań o t. zw. generaljach był większy, niż obok zeznań co do samej sprawy.

Protokół winien być tak napisany, ażeby pozostawało dostatecznie miejsca do zszywania akt.

Przesłuchanie co do samej sprawy zaczyna się od wezwania świadka, aby opowiedział wszystko co mu wiadome w sprawie, poczem prowadzący dochodzenie dyscyplinarne stawia potrzebne pytania.

Jeżeli między zeznaniami świadków, względnie między zeznaniami świadka a nauczyciela, przeciwko któremu wdrożono dochodzenie dyscyplinarne, zachodzą sprzeczności, prowadzący docho-

dzenia może zarządzić stawienie do oczu (konfrontację); z konfrontacji spisuje się osobny protokół.

W myśl art. 102 pragmatyki nauczycielskiej prowadzący dochodzenie dyscyplinarne może, o ile zachodzi potrzeba, zwrócić się do właściwego sądu o przesłuchanie świadków pod przysięgą.

Potrzeba taka powstaje wówczas, gdy zachodzi uzasadnione przypuszczenie, że świadek nie będzie mógł stawić się na rozprawę lub że bez przysięgi nie powie prawdy. Do dn. 1. lipca 1929 r. należy zwracać się do sądu o przesłuchanie pod przysięgą również i wówczas, gdy ma być przesłuchany świadek, któremu znaczna odległość utrudniałaby nadzwyczaj stawiennictwo na rozprawę.

Jeżeli w toku dochodzenia dyscyplinarnego ujawni się czyn mający znamiona naruszenia obowiązku służbowego, a nie będący przedmiotem sprawy, w której dochodzenie się prowadzi, prowadzący dochodzenie dyscyplinarne donosi o tem władzy i przedsiębierze tylko te czynności, które są niezbędne celem zafiksowania tego czynu i zabezpieczenia dowodów.

Akta zakończonego dochodzenia dyscyplinarnego przed wystaniem ich do rzecznika dyscyplinarnego winny być ułożone w chronologicznym porządku (wedle dat poszczególnych czynności prowadzącego dochodzenie względnie wedle dat wpływów), ponumerowane i zeszyte w teczce wraz ze spisem tych akt, wskazującym na jakiej kartce sprawy dany akt się znajduje.

Do akt dochodzenia dyscyplinarnego należy dołączyć odpis wykazu stanu służby oraz odpis wykazu kwalifikacyjnego danego nauczyciela.

Toruń, dnia 10. kwietnia 1929 r. — Nr. 0 — 8718/29.

Kurator Okręgu Szkolnego (—) J. Szwemin.

21.

OKÓLNIK

do dyrekcji państwowych szkół średnich ogólnokształcących, seminarjów nauczycielskich, szkół zawodowych, Inspektoratów szkolnych.

w sprawie legitymacyj urzędniczych

Zgodnie z § 8 przepisów rachunkowo-kasowych Kuratorjum zawiadamia, że legitymacje urzędnicze uprawniające do korzystania z 50% zniżki na przejazd kolejami żelaznymi, wydawać będzie tylko za uprzednim wpłaceniem wprost do najbliższej terytorjalnie Kasy Skarbowej na podstawie deklaracji przypadającej opłaty (obecnie 1,20 zł.) na rachunek Ku-

ratorjum dział III 6 budżetu dochodowego Ministerstwa W. R. i O. P. Wpłaty dokonać można również w każdym Urzędzie Pocztowym za pośrednictwem skarbowego blankietu nadawczego P. K. O. na konto czekowe Kasy Skarbowej w Toruniu Nr. 38329. Kwit Kasy Skarbowej względnie odcinek blankietu nadawczego P. K. O. dołączyć należy do odnośnego sprawozdania i przedłożyć Kuratorjum.

Skarbowe blankiety nadawcze można otrzymać w każdym urzędzie pocztowym.

Wnioski do Kuratorjum o wydanie legitymacyj należy załatwiać o ile możności zbiorowo. Do wniosków załącza się wówczas zbiorowy dowód wpłacenia do Kasy Skarbowej odpowiedniej kwoty na żadaną ilość legitymacyj.

Przypomina się, że od nauczycieli (funkcjonariuszów) zwolnionych należy odbierać legitymacje i odsyłać do Kuratorjum. Odbierać należy także legitymacje od nauczycieli, przybyłych z innych okręgów, i przysyłać do Kuratorjum celem wymiany.

Unieważnienia legitymacyj zgubionych lub skradzionych dokonywa się przez ogłoszenie wyłącznie i jedynie w „Monitorze Polskim“.

Otrzymany egzemplarz „Monitora“, ewentualnie rachunek za ogłoszenie, należy przedkładać na dowód ogłoszenia.

Właściciel legitymacyj winien oprócz tego zawiadomić o zgubie lub kradzieży miejscową policję.

Toruń, dnia 11. kwietnia 1929 r. — Nr. OR — 8605/29.

Kurator Okręgu Szkolnego (—) J. Szwemin.

22.

OKÓLNIK

do P. P. Inspektorów szkolnych.

Zapisywanie oceny pracy do wykazu kwalifikacyjnego dla nauczycieli tymczasowych.

W myśl art. 8 ustawy z dnia 1. lipca 1926 r. o stosunkach służbowych nauczycieli w brzmieniu rozporządzenia z dnia 3 lutego 1928 r. (Dz. U. R. P. rok 1928, Nr. 47, poz. 462) nauczyciel zostaje stałym z chwilą, gdy odpowiada trzem następującym warunkom:

1. ma trzy lata nieprzerwanej pracy nauczycielskiej (art. 9);
2. posiada przepisane dla ustalenia kwalifikacje zawodowe dla danej kategorii szkół;
3. w czasie służby wykazał się zadowolającą pracą nauczycielską.

Według ustępu 10 przytoczonego wyżej art. 8 nauczyciel otrzymuje dekret ustalenia w ciągu trzech miesięcy od chwili ustalenia.

Nawiązując do powyższego zwracam uwagę PP. Inspektorów,

że przy wydawaniu oceny o pracy szkolnej nauczyciela tymczasowego w łączności z jego ustaleniem (punkt 3 art. 8), należy odróżniać nauczycieli tymczasowych, którzy uzyskali przepisane dla ustalenia kwalifikacje zawodowe przed upływem nieprzerwanego trzyletniego okresu czasu pełnienia obowiązków nauczycielskich (zob. art. 24), od nauczycieli tymczasowych, którzy kwalifikacje te uzyskali dopiero po upływie nieprzerwanego trzyletniego okresu czasu pełnienia obowiązków nauczycielskich (zob. art. 25).

I. Wydawanie oceny o pracy szkolnej nauczycieli tymczasowych, którzy uzyskali pełne kwalifikacje zawodowe przed ukończeniem trzeciego roku pracy nauczycielskiej.

Nauczycielom tym należy jeszcze przed ukończeniem trzeciego roku pracy nauczycielskiej, ale możliwie krótko przed terminem ukończenia trzeciego roku, wpisać ocenę pracy do wykazu kwalifikacyjnego (rubryka IV wykazu), i to w formie

- a) ogólna ocena pracy zadowolająca, lub
- b) ogólna ocena pracy niezadowolająca (zob. art. 24).

Ocena ta powinna się opierać na spostrzeżeniach wizytacyjnych zapisanych do wykazu kwalifikacyjnego, a zwłaszcza na spostrzeżeniach, zapisanych do wykazu w trzecim roku służby nauczycielskiej (zob. art. 23).

Aby Kuratorjum mogło powziąć postanowienie co do wydania dekretu ustalenia, należy ocenę równocześnie z zapisywaniem jej do wykazu kwalifikacyjnego bez względu na to, czy jest zadowolająca czy niezadowolająca — razem z innymi danymi podać do wiadomości Kuratorjum według następującego wzoru:

1. imię i nazwisko nauczyciela.....
2. data rozpoczęcia służby nauczycielskiej.....
3. przerwy w służbie (art. 9):
 - a) przerwy nieusprawiedliwione.....
 - b) przerwy z powodu choroby (niezdolność do służby).....
 - c) przerwy z powodu urlopu (urlop zdrowotny względnie inne urlopy).....
4. suma przerw nieusprawiedliwionych (miesiąc — 30 dni).....
5. suma przerw z powodu choroby lub urlopu.....
6. data ukończenia nieprzerwanej trzyletniej służby nauczycielskiej.....
7. data nabycia pełnych kwalifikacyj zawodowych.....
8. wynik egzaminu praktycznego (kwalifik.).....

9. data zapisania oceny o pracy nauczyciela do wykazu kwalifikacyjnego.....
10. ocena pracy nauczyciela.....

Inspektor szkolny
podpis.

O ile ocena pracy nauczyciela, zapisana do wykazu kwalifikacyjnego, jest niezadowolająca, należy nadto równocześnie z zapisywaniem do wykazu podać ocenę pracy pisemnie także interesowanemu nauczycielowi i pod orzeczeniem umieścić klauzulę, że nauczyciel może drogą służbową wnieść odwołanie do Kuratorjum w terminie najpóźniej do dni czternastu, licząc od dnia następnego po doręczeniu orzeczenia (zob. art. 26).

II. Wydawanie oceny o pracy szkolnej nauczycieli tymczasowych, którzy uzyskali pełne kwalifikacje zawodowe po ukończeniu trzeciego roku pracy nauczycielskiej.

Jeżeli nauczyciel tymczasowy przy końcu nieprzerwanego trzyletniego okresu czasu pełnienia obowiązków nauczycielskich nie posiada pełnych, przepisanych do ustalenia kwalifikacyjnych, Inspektor szkolny wstrzyma wydanie i zapisanie oceny pracy do wykazu aż do uzyskania przez nauczyciela tych kwalifikacyj (zob. art. 25). Gdy nauczyciel kwalifikacje te uzyska, należy nie później, niż w trzy miesiące po uzyskaniu kwalifikacyj wydać i zapisać ocenę pracy do wykazu kwalifikacyjnego (zob. art. 25).

Równocześnie z zapisaniem oceny pracy do wykazu kwalifikacyjnego należy postąpić w myśl wskazówek, zawartych pod punktem I niniejszego okólnika.

W końcu zaznaczam, że nauczyciel szkół powszechnych nabywa pełne kwalifikacje zawodowe przez złożenie egzaminu kwalifikacyjnego (praktycznego) albo może je posiadać na zasadzie art. 12 względnie art. 23 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 6 marca 1928 r. o kwalifikacjach zawodowych nauczycieli szkół powszechnych (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. rok 1928, Nr. 4, poz. 67).

Toruń, dnia 13. kwietnia 1929 r. — Nr. I. — 8834/29.

Kurator Okręgu Szkolnego (—) *J. Szwemin.*

23.

RUCH SŁUŻBOWY.

INSPEKTORATY SZKOLNE.

Mianowane:

1. Walczykówna Marja — kancelistką w XI stopniu służbowym,
2. Węsierska Franciszka — kancelistką w XI stopniu służbowym.

24.

KONKURSY.

Stanowiska kierowników w szkołach powszechnych.

1. stan. kierownika 7-klasowej szkoły powszechnej Nr. 7 w Toruniu
2. » » 7- » » » w Redzie pow. morski
3. » » 5- » » » w Łykorzu p. lubawski
4. » » 3- » » » w Kielnie pow. morski
5. » » 3- » » » Okoninie pow. Grudz.
6. » » 2- » » » w Świeciu wsi »
7. » » 2- » » » w Wiewiórkach »
8. » » 2- » » » w W. Węlczu »
9. » » 2- » » » w W. Tymawie »
10. » » 2- » » » w Bursztynowie »

Podania (bez dokumentów) winni kandydaci wnieść w drodze służbowej do Kuratorjum Okręgu Szkolnego Pomorskiego w terminie do czterech tygodni od daty wyjścia niniejszego numeru Dziennika Urzędowego.

25.

KOMUNIKATY.

Państwowe kursy nauczycielskie dla abiturjentów i abiturjenteń szkół średnich ogólnokształcących.

Kuratorjum podaje do wiadomości, że z dniem 1. września br. zostaną uruchomione państwowe kursy nauczycielskie w Toruniu dla abiturjenteń, w Grudziądzu dla abiturjentów szkół średnich ogólnokształcących.

Kurs trwa jeden rok.

W program kursu wchodzi przedmioty pedagogiczne, praktyka nauczycielska i przedmioty artystyczno-techniczne.

Po ukończeniu kursu otrzymają kandydaci świadectwa, uprawniające ich do nauczania w szkołach powszechnych.

Wpisy na kurs w Toruniu przyjmuje Dyrekcja państwowego seminarjum nauczycielskiego żeńskiego, zaś w Grudziądzu Dyrekcja seminarjum nauczycielskiego im. Staszica.

W sprawie kwatery dla Dyrektorów i Inspektorów Szkolnych, zwiedzających Powszechną Wystawę Krajową.

By PP. Dyrektorom i Inspektorom ułatwić pobyt podczas Powszechnej Wystawy Krajowej, Kuratorjum Okręgu Szkolnego Poznańskiego organizuje z dniem 16. maja br. osobne kwatery dla PP. Dyrektorów i Inspektorów oraz ich rodzin. Kwatery te w liczbie 50 łóżek z pościelą i kocem oraz odpowiednią ilością umywalni będą się mieścić w jednej z szkół poznańskich dla zwiedzających wystawę i miasto najdogodniej położonej. Oplata dzienna za kwatery wynosić będzie 3,50 zł.

W razie reflektowania na powyżej wymienione kwatery Kuratorjum prosi skierować zgłoszenie najpóźniej 14 dni przed przyjazdem do VI Szkoły Pow-

szechnej — Poznań, św. Marcin 35 z podaniem daty przyjazdu oraz ilości dni pobytu w Poznaniu. Nr. I KW — 19522/29.

W sprawie obozu letniego przysposobienia wojskowego kobiet dla nauczycielek.

Organizacja Przysposobienia Kobiet do Obrony Kraju organizuje w r. b. obóz letni przysposobienia wojskowego kobiet dla nauczycielek w celu wyszkolenia sił instruktorskich, uprawnionych do objęcia stanowiska komendantek hufców szkolnych i oddziałów p. w. k.

Termin trwania obozu od 3. sierpnia do 1. września.

Warunki przyjęcia: podpisanie zobowiązania do mm. rocznej pracy w miejscu swego zamieszkania w ilości minimum 2 godzin tygodniowo.

Opinia władz szkolnych.

Wpłacenie 25 zł. wpisowego.

Kandydatki z pośród nauczycielek tych szkół średnich ogólnokształcących i zawodowych, gdzie hufce szkolne są zorganizowane lub w toku organizacji, mają pierwszeństwo.

Uczęszcznikom obozu przysługuje prawo 2-ch bezpłatnych przejazdów kolejowych, które wydają do obozu miejscowe Komendy Obwodowe P. W. za okazaniem zawiadomienia o przyjęciu, a z obozu Komenda Obozu.

Zgłoszenia do obozu przyjmuje do 28. VI. 29 z Okręgu Korpusu Nr. VIII p. Kozłowska Irena — Toruń, ul. Słowackiego 37 a, dokąd też należy zwracać się po dalsze informacje. Nr. 0 — 11937/29.

W sprawie Przewodnika Kolejowego po Polsce.

Zwraca się uwagę na wydany przez Ministerstwo Komunikacji w r. 1926 tom I Ilustrowanego Przewodnika Kolejowego opracowanego przez dr. Mieczysława Orłowicza, zawierającego opis osobliwości turystycznych Polski Południowo-Zachodniej, t. j. części Polski położonej między liniami kolejowymi Warszawa-Katowice i Warszawa-Dęblin-Skarzysko-Sandomierz-Tarnów-Krynica.

Wydawnictwo to może być bardzo pomocnym przy organizowaniu wycieczek szkolnych.

Byłoby pożądane, aby wiadomość o wydaniu przewodnika, który naogół jest mało znany, doszła drogą urzędową do nauczycielstwa szkół średnich i powszechnych, specjalnie na terenie objętym przewodnikiem, gdyż może on być pomocnym przy organizowaniu wycieczek szkolnych.

Zwraca się uwagę na nowe wydanie »Wykresu Organizacji Władz Państwowych Rzeczypospolitej Polskiej«, przedstawiające organizację władz państwowych w chwili obecnej.

»Wykres« zawiera dokładny szemat organizacji wszystkich władz i urzędów państwowych, mapę podziału Rzeczypospolitej na województwa i powiaty, 12 mapek podziału Państwa na inne okręgi administracyjne oraz bogate informacje i objaśnienia.

Cena jednego egzemplarza nieoprawnego — 4,50 zł. na płótnie z wałkami do zawieszenia — 15 zł., na płótnie do składania — 12 zł. Urzędy, instytucje i szkoły państwowe korzystają z 20% ustępstwa od tych cen.

»Wykres« wysła się po wpłaceniu należności do P. K. O. na konto 16.300 (na blankecie wpłat należy podać dokładny adres pod którym zakupione wykresy mają być wysłane).

Na żądanie władz i urzędów państwowych »Wykres« wysła się również na kredyt.

Z zamówieniami należy się zwracać do Administracji »Wykresu Władz Państwowych«, Warszawa, Nowy Świat 69, (gmach Ministerstwa Spraw Wewnętrznych).

Od dnia 1. sierpnia 1929 r. jest do objęcia w Korpusie Kadetów Nr. 3 w Rawiczu stanowisko dyrektora nauk. Zakres działania dyrektora nauk obejmuje tylko dział nauczania i wychowania ogólnego według programu wyższego gimnazjum typu matematyczno-przyrodniczego.

O stanowisko to ubiegać się mogą osoby, posiadające kwalifikacje na dyrektora szkoły średniej ogólnokształcącej.

Od dnia 1. września 1929 r. są do objęcia w korpusie Kadetów Nr. 2 w Chełmnie stanowiska:

1. dyrektora nauk i
2. nauczyciela języka francuskiego.

Podaje się do wiadomości, że urzędnicy państwowi na podstawie okazanych legitymacyj urzędniczych otrzymują 50% zniżenia cen biletu wstępu na Powszechną Wystawę Krajową w Poznaniu. Nr. 0 — 12846/29.

CZĘŚĆ NIEURZĘDOWA

31.

W dniach 5, 6 i 7 sierpnia b. r. odbędzie się w Poznaniu Pierwszy Ogólnopolski Zjazd Nauczycieli — Doksztalających Szkół Zawodowych.

Tymczasowy program Zjazdu:

5 sierpnia — 1. otwarcie Zjazdu (rano), 2. zwiedzenie Powszechnej Wystawy Krajowej, 3. zebranie koleżeńskie (wieczorem).

6 sierpnia — 1. powitanie Zjazdu, 2. odczyt na temat »Doksztalająca Szkoła zawodowa«, 3. dyskusja i uchwalenie wniosków, 4. odczyt na temat »Nauczyciel Doksztalającej Szkoły Zawodowej«, 5. dyskusja i uchwalenie wniosków, 6. Zamknięcie Ogólnopolskiego Zjazdu Nauczycieli Doksztalających Szkół Zawodowych; wieczorem: zebranie koleżeńskie.

7 sierpnia rano — walne Zebranie Członków Stowarzyszenia Nauczycieli i Przyjaciół — Doksztalających Szkół Zawodowych. 1. otwarcie zebrania, 2. Wybór przewodniczącego zebrania, 3. odczyt na temat »znaczenie Stowarzyszenia dla pogłębienia pracy przy doksztalającej szkole zawodowej«, 4. wybór komisji: Matki, Wnioskowej i Rewizyjnej, 5. Sprawozdanie roczne Zarządu Głównego, 6. Dyskusja nad sprawozdaniem, 7. wybór nowego Zarządu Głównego, 8. uchwalenie wniosków, 9. wolne głosy, 10. zakończenie obrad.

Dokładne koszty 3 dniowego pobytu w Poznaniu na Zjeździe wraz z zwie-

dzaniem Powszechnej Wystawy Krajowej, zwiedzaniem miasta Poznania, noclegiem zbiorowym i całodziennym utrzymaniem wynoszą 60.— zł.

Zgłoszenia na Zjazd należy jaknajrychlej nadesłać pod adresem: T. Gacek, Poznań, Górna Wilda 43. III.

Zgłoszenia będą uważane za dokonane dopiero z chwilą wpłacenia pierwszej raty w wysokości 30.— zł., do dnia 15 czerwca, drugiej raty zaś zł. 30.— do dnia 15 lipca 1929, lub z chwilą jednorazowego wpłacenia całkowitej kwoty (60 zł.) do dnia 15 lipca 1929 r.

Po otrzymaniu zgłoszenia i wpłaceniu pierwszej raty prześle Komitet Wykonawczy każdemu uczestnikowi szczegółowy program Zjazdu. Nr. 0 — 12250/39.

Od września b. r. »Ilustracja Szkolna« ukazywać się będzie w ciągu całego roku szkolnego co miesiąc w serjach po 16 tablic.

Przy kompletowaniu ilustracji redakcja »Ilustracji Szkolnej« dążyła przede wszystkim do uwzględnienia aktualności, odpowiednich dla szkoły z dziedziny: 1-o, wypadków bieżących, 2-o, pór roku oraz 3-o, potrzebnego w tym okresie materiału do nauczania. Do każdego obrazka dodane są krótkie wyjaśnienia, które nauczyciel może umieszczać pod obrazkiem. Redakcja w ramach 16-tu obrazków pragnie uwzględnić wszystkie wyżej wymienione działy, poza tem możliwie różne przedmioty nauczania oraz różne poziomy uczniów.

W przyszłości przewiduje się wydanie również całych cyklów, np. Tatry, życie Kościuszki, powstanie listopadowe, fabrykacja żelaza etc.

Za wszelkie ze strony nauczycielstwa uwagi, projekty udoskonaleń, związane z tem nowem wydawnictwem, redakcja będzie bardzo zobowiązana.

Cena serji która wyjdzie we wrześniu, wynosi 2 zł.

Adres administracji »Ilustracji Szkolnej« Warszawa, ul. Świętokrzyska 18. Konto czekowe P. K. O. Nr. 19.707.

Wobec zbliżającego się sezonu hodowli morw i jedwabników Tow. Popierania Jedwabnictwa w Polsce zawiadamia, iż posiada na składzie po cenach najniższych:

1. nasiona morwy świeże do 75% wschodu,
2. drzewka i krzewy morwowe jednoroczne i kilkakrotnie z najlepszych szkółek
3. grenę (jajeczka jedwabników) gwarantowaną (celkowa produkcja) z Francji i Włoch w oryg. opakowaniu,
4. wszelkie przyrządy do hodowli (półki wyrostowe, dziurkacze, komplety gotowych zdejmników, papier,
5. broszury o hodowli morwy i jedwabników,
6. przeźrocza z dziedziny jedwabnictwa dla wykładów i odczytów.

Towarzystwo organizuje w drugiej połowie czerwca dwutygodniowy kurs jedwabnictwa w Warszawie, na który przyjmuje zapisy oraz udziela wszelkich dodatkowych instrukcji o sprawach jedwabniczych. Nr. 0 — 12152/19.